

UCHWAŁA Nr 134 RADY MINISTRÓW

z dnia 8 października 1984 r.

w sprawie zasad wydawania posiłków profilaktycznych i regeneracyjnych wzmacniających pracownikom zatrudnionym w warunkach szkodliwych dla zdrowia lub szczególnie uciążliwych.

Na podstawie art. 79 i 220 Kodeksu pracy (Dz. U. z 1974 r. Nr 24, poz. 141, z 1975 r. Nr 16, poz. 91, z 1981 r. Nr 6, poz. 23 i z 1982 r. Nr 31, poz. 214) Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. Zakład pracy powinien zapewnić pracownikom zatrudnionym w warunkach szkodliwych dla zdrowia lub szczególnie uciążliwych odpowiednie posiłki, jeżeli jest to niezbędne ze względów profilaktycznych lub regeneracyjnych.

§ 2. 1. Posiłki profilaktyczne i regeneracyjne wzmacniające powinny być wydawane w zasadzie w formie jednego dania gorącego, sporządzonego z produktów świeżych, półproduktów lub konserw. Danie to powinno zawierać co najmniej 11% kalorii z białka i nie więcej niż 35% kalorii z tłuszczu.

2. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej określi szczegółowe warunki, jakim powinny odpowiadać posiłki, o których mowa w ust. 1, pod względem składu i wartości odżywczych oraz warunki higienicznosanitarne wydawania tych posiłków.

§ 3. 1. Zakłady pracy wydają posiłki profilaktyczne pracownikom wykonującym stale prace:

- 1) związane z nadmiernym wysiłkiem fizycznym, powodującym w ciągu zmiany roboczej wydatek energetyczny organizmu powyżej 2000 kcal u mężczyzn i 1200 kcal u kobiet,
- 2) w pomieszczeniach zamkniętych, w których ze względów technologicznych utrzymuje się stale temperatura poniżej 0°C lub temperatura poniżej 10°C przy wilgotności względnej powietrza przekraczającej 65%, albo w warunkach narażających na stałe przemakanie odzieży,
- 3) ciężkie lub uciążliwe na otwartej przestrzeni w okresie zimowym; za okres zimowy uważa się okres od dnia 1 listopada do dnia 31 marca,
- 4) w pomieszczeniach zamkniętych, w których ze względów technologicznych utrzymuje się stale temperatura powyżej 30°C przy wilgotności względnej powietrza przekraczającej 65% albo temperatura powyżej 35°C przy wilgotności względnej powietrza przekraczającej 50% lub temperatura powyżej 40°C bez względu na wilgotność względną powietrza,
- 5) pod ziemią.

2. Pracownikom wykonującym prace określone w ust. 1 pkt 1—3 i 5 powinny być wydawane posiłki profilaktyczne o wartości kalorycznej od 800 do 1000 kcal.

3. Pracownikom wykonującym prace określone w ust. 1 pkt 4 powinny być wydawane jako posiłki profilaktyczne specjalne zestawy żywniowe, zapewniające wyrównanie traconych płynów, soli mineralnych i witamin.

4. Posiłki profilaktyczne mogą być wydawane również pracownikom wykonującym prace inne niż wymienione w ust. 1, jeżeli zgodnie z opinią organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, a w odniesieniu do jednostek kolejowych — organów Kolejowej Inspekcji Sanitarnej, wydaną w porozumieniu z Państwową Inspekcją Pracy, jest to niezbędne ze względów profilaktycznych.

§ 4. Posiłki profilaktyczne są wydawane pracownikom bezpłatnie.

§ 5. 1. Pracownikom wykonującym inne prace niż wymienione w § 3 mogą być wydawane posiłki regeneracyjne wzmacniające, jeżeli zgodnie z opinią organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej, a w odniesieniu do jednostek kolejowych — organów Kolejowej Inspekcji Sanitarnej, wydaną w porozumieniu z Państwową Inspekcją Pracy, jest to niezbędne ze względów regeneracyjnych, a także jeżeli pracownicy są zatrudnieni przy usuwaniu skutków klęsk żywiołowych i innych zdarzeń losowych.

2. Posiłek regeneracyjny wzmacniający powinien zawierać od 600 do 800 kcal.

§ 6. 1. Posiłki regeneracyjne wzmacniające są wydawane odpłatnie.

2. Odpłatność pracownika za posiłek regeneracyjny wzmacniający wynosi 40—80% kosztu surowca zużytego do produkcji tego posiłku, obliczonego według cen detalicznych.

3. Posiłki regeneracyjne wzmacniające są wydawane bezpłatnie pracownikom wykonującym prace przy usuwaniu skutków klęsk żywiołowych i innych zdarzeń losowych oraz — za zgodą organu założycielskiego — pracownikom zatrudnionym stale w wydłużonym czasie pracy przy realizacji zadań inwestycyjnych objętych zamówieniami rządowymi i innymi decyzjami Rządu.

§ 7. 1. Posiłki profilaktyczne i regeneracyjne wzmacniające są wydawane pracownikom w dniach wykonywania prac uzasadniających wydawanie tych posiłków.

2. W razie niespożycia posiłku pracownikowi nie przysługuje ekwiwalent.

3. Posiłki powinny być wydawane w czasie regulaminowych przerw w pracy, w zasadzie po 3—4 godzinach pracy.

§ 8. Stanowiska pracy, na których zatrudnieni pracownicy powinni otrzymywać posiłki profilaktyczne i regeneracyjne wzmacniające, oraz szczegółowe zasady wydawania tych posiłków ustala kierownik zakładu pracy w porozumieniu z zakładową organizacją związkową po zasięgnięciu opinii organu Państwowej Inspekcji Sanitarnej, a w odniesieniu do jednostek kolejowych — organów Kolejowej Inspekcji Sanitarnej, wydaną w porozumieniu z Państwową Inspekcją Pracy, z zastrzeżeniem § 9.

§ 9. W jednostkach i zakładach budżetowych stanowiska pracy, na których zatrudnieni pracownicy powinni otrzymywać posiłki profilaktyczne i regeneracyjne wzmacniające, zasady wydawania tych posiłków oraz zakres i sposób ich finansowania określają właściwi ministrowie.

§ 10. Jeżeli zakład pracy nie ma możliwości, ze względu na rodzaj wykonywanej pracy przez pracowników, wydawania posiłków profilaktycznych i regeneracyjnych wzmacniających lub zapewnienia korzystania z takich posiłków w placówkach żywienia zbiorowego, może w porozumieniu z zakładową organizacją związkową i właściwym terenowo organem Państwowej Inspekcji Sanitarnej, a w odniesieniu do jednostek kolejowych — z organem Kolejowej Inspekcji Sanitarnej, podjąć decyzję o wydawaniu pracownikom produktów na zasadach określonych w § 4 i 6, w celu przyrządzenia posiłków we własnym zakresie.

§ 11. Zakłady pracy pokrywają koszty produkcji lub zakupu posiłków profilaktycznych, a w odniesieniu do posiłków regeneracyjnych wzmacniających — różnicę między kosztami ich produkcji lub zakupu a odpłatnością pracowników, obciążając koszty właściwego rodzaju działalności, z zastrzeżeniem § 9.

§ 12. Kierownicy zakładów pracy, w terminie do dnia 31 grudnia 1984 r., przeprowadzą analizę zgodności podstaw wydawania posiłków profilaktycznych i regeneracyjnych wzmacniających z kryteriami określonymi w § 3 i 5.

§ 13. 1. Na podstawie analizy, o której mowa w § 12, kierownicy zakładów pracy:

- 1) zastępują posiłkami profilaktycznymi posiłki regeneracyjne wzmacniające, jeżeli podstawy wydawania posiłków odpowiadają kryteriom przewidzianym dla wydawania posiłków profilaktycznych,
- 2) zastępują posiłkami regeneracyjnymi wzmacniającymi posiłki profilaktyczne, jeżeli wydawane obecnie posiłki profilaktyczne nie odpowiadają kryteriom określonym w § 3,

3) ustalą, w porozumieniu z zakładowymi organizacjami związkowymi, odpłatność za posiłki regeneracyjne wzmacniające na zasadach określonych w § 6 ust. 2, uwzględniając możliwości finansowania oraz różnicowane warunki pracy.

2. Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach pracy uprawniających w dniu wejścia w życie uchwały do otrzymywania posiłków regeneracyjnych wzmacniających bezpłatnych lub za odpłatnością niższą niż 40% kosztów wkładu surowcowego zachowują te uprawnienia do dnia 31 maja 1985 r.

3. Uchwała nie narusza uprawnień pracowników do posiłków profilaktycznych i regeneracyjnych wzmacniających, dla których uprawnienia te zostały określone układami zbiorowymi pracy.

§ 14. W uchwale nr 295 Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 1971 r. w sprawie zasad odpłatności konsumentów za korzystanie z żywienia przyzakładowego oraz pokrywania kosztów tego żywienia (Monitor Polski z 1982 r. Nr 13, poz. 98) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w § 7:
  - a) w ust. 1 skreśla się wyrazy: „(z wyjątkiem regeneracyjnych wzmacniających, o których mowa w ust. 3)”,
  - b) w ust. 2 skreśla się wyrazy: „regeneracyjnych wzmacniających, o których mowa w ust. 3, oraz”,
  - c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Odpłatność i zasady wydawania posiłków profilaktycznych i regeneracyjnych wzmacniających regulują odrębne przepisy.”;
- 2) w § 8 w ust. 2 skreśla się wyrazy: „i § 11 ust. 1”;
- 3) w § 11 skreśla się ust. 1, a dotychczasowe ust. 2 i 3 oznacza się jako ust. 1 i 2.

§ 15. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: w z. Z. Messner